

רע"פ 3612/16 - שוקי אסור נ' מדינת ישראל

רע"פ 3612/16 - שוקי אסור נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 3612/16

שוקי אסור

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[15.05.2016]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, בעפ"ת 54731-05-15, מיום 22.3.2016, שניתן על

ידי כב' השופטים א' טל - נשיא; ז' בוסתן; ו-ש' בורנשטיין

בשם המבקש - עו"ד אסף בקרמן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים א' טל - נשיא; ז' בוסתן; ו-ש' בורנשטיין), בעפ"ת 54731-05-15, מיום 22.3.2016, בגדרו התקבל חלקית ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (כב' השופטת מ' כהן) (להלן: בית המשפט לתעבורה), בת"ד 7862-12-11, מיום 13.5.2015.

רקע והליכים קודמים

2. המבקש הורשע, לאחר ניהול משפט הוכחות, בביצוע העבירות הבאות: נהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62(2), בצירוף סעיפים 38(2) ו-27(ב)(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה); גרימת תאונה בה נפגע אדם, לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: התקנות), בצירוף סעיפים 68 ו-27(ב)(א) לפקודה; נהיגה על פני שולי הדרך, לפי תקנה 38(א) לתקנות, בצירוף סעיפים 68 ו-27(ב)(א) לפקודה; והפקרה אחרי פגיעה, לפי סעיפים 64א(א) ו-27(ב)(א) לפקודה.

מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 2.4.2008, בשעה 06:30 או בסמוך לכך, נהג המבקש ברכב מסוג טנדר "מאזדה" בכביש 4, על גבי שטח השול הימני בצד הכביש, כאשר שני הגלגלים השמאליים של רכבו מצויים על הנתיב הימני בכיוון נסיעתו. נטען בכתב האישום, כי בסמוך לצומת השרון, פגע המבקש, באמצעות הצד הימני של חזית רכבו, בהולך רגל ששהה אותה עת בשוליים הימניים של הכביש והלך לכיוון המדרכה. כתוצאה מהפגיעה, הוטח הולך הרגל ארצה ונותר שרוע על השוליים הימניים של הכביש. לאחר התאונה, המשיך המבקש בנסיעתו לכיוון צפון, מבלי שיצא מרכבו כדי לעמוד על תוצאות התאונה, מבלי שהגיש סיוע להולך הרגל, ומבלי שקרא לכוחות ההצלה והותיר את פרטיו. כתוצאה מהתאונה נגרמו להולך הרגל חבלות בגבו התחתון ובברכו הימנית, והוא פונה לבית החולים.

3. ביום 13.5.2015 ניתן גזר דינו של בית המשפט לתעבורה. בפתח גזר הדין, התייחס בית המשפט לתעבורה לטענת ההגנה מן הצדק שהעלה המבקש, ודחה אותה, משלא מצא כי המאשימה פעלה מתוך שיקול זר או שרירות או כי נפל פגם בהליך המשפטי. לאחר מכן, נפנה בית המשפט לקבוע את מתחמי הענישה ההולמים בעבירות בהן הורשע המבקש. בית המשפט לתעבורה עמד על הערכים המוגנים בעבירת ההפקרה וקבע כי עסקין בעבירה חמורה, אשר "מעידה על שפל מוסרי, בצד הכשלת גורמי החקירה בכוונת מכוון", ולא בכדי "ראה המחוקק להעלות את הרף העליון של העונש" בגין ביצועה, במסגרת תיקון 101 לפקודת התעבורה. כמו כן, נתן בית המשפט את דעתו לנסיבות ביצוע העבירה, ובין היתר, לכך שהמבקש ניסה לטשטש ראיות באמצעות הגשת תלונה על גניבת הרכב. על יסוד שיקולים אלו, קבע בית המשפט לתעבורה כי מתחם העונש ההולם בעבירת ההפקרה נע בין שנה ל-3 שנות מאסר לריצוי בפועל. אשר לעבירות שעניין "גרימת התאונה בה נפגע אדם, נסיעה על השול ונהיגה בקלות ראש", נקבע כי "המתחם הוא פסילה הנע בין 3 חודשים למס' שנים".

לצורך קביעת עונשו של המבקש, נדרש בית המשפט לתעבורה לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ובין היתר, לנסיבותיו האישיות של המבקש; לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות עד להגשת כתב האישום בעניינו; ולעובדה שעבירת התעבורה האחרונה שבה הורשע המבקש בוצעה בשנת 2007, ולא נגרמו במסגרתה פציעות קשות. לצד החומרה, נתן בית המשפט את דעתו לעברו התעבורתי המכביד של המבקש, אשר ריצה בעברו מאסרים ממושכים ו"כבר הורשע בגרימת תאונות דרכים עם חבלות של ממש וגם הפקרה וכן עברות חמורות של נהיגה בזמן פסילה ושכרות"; ולעובדה שהמבקש לא הודה במעשיו ולא לקח עליהם אחריות. לאחר זאת, הטיל בית המשפט לתעבורה את העונשים הבאים על המבקש: 34 חודשי מאסר לריצוי בפועל, במצטבר לכל מאסר אחר; 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים, עבירה של נהיגה בזמן פסילה או הפקרה; פסילת רישיון נהיגה, למשך 15 שנים, אשר תחל מיום שחרורו ממאסר, באופן מצטבר לכל פסילה אחרת, בניכוי 60 ימי הפסילה המנהלית; וכן קנס בסך של 20,000 ₪, או 90 ימי מאסר תמורתו.

4. המבקש הגיש ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. תחילה היה הערעור מכון כנגד פסק הדין על כל חלקיו, אך בהמלצת בית המשפט המחוזי, חזר בו המבקש מהערעור על הכרעת הדין, למעט הרשעתו בגרימת תאונת דרכים בה נפגע אדם, ומיקד את ערעורו בגזר הדין. בית המשפט המחוזי דחה את טענת המבקש לפיה הוא אינו אחראי לתאונה שכתוצאה ממנה נפגע הולך הרגל, וכן את הטענה כי לא היה מודע לפגיעה זו. בהתייחסו לגזר הדין, קבע בית המשפט המחוזי, כי יש להתחשב בכך שהפגיעה בהולך הרגל לא הייתה חמורה, ובכך שהמבקש ריצה עונש מאסר בפועל בגין תיק אחר בעת שנגזר דינו בגין התיק הנוכחי, "כאשר" ברירת המחדל היא שעונשים אלה ירצו בחופף. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע, כי "אף חזרתו של המערער [המבקש] מהערעור כלפי הרשעתו, ראוי שתישקל במידת מה לזכותו". עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי בית המשפט לתעבורה החמיר במידה מסוימת בעונש הפסילה שהשית על המבקש, וכי בהתחשב בנסיבות העניין ובמצבו הכלכלי של המבקש, "המצוי מזה תקופה ארוכה במאסר", קיימת הצדקה להתערבותה של ערכאת הערעור. לאור האמור, קיבל בית המשפט המחוזי את הערעור על גזר הדין, באופן הבא: במקום 34 חודשי מאסר, נגזרו על המבקש 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, "כאשר 4 חודשים מתוכם יחפפו לעונש המאסר אותו ריצה המערער [המבקש] בעת מתן גזר הדין ו-26 חודשים יצטברו לו", בניכוי ימי מעצרו בגין התיק הנוכחי; חלף פסילת רישיון נהיגה למשך 15 שנים, הושתה פסילה לתקופה של 12 שנים; במקום קנס בסך של 20,000 ₪, או 90 ימי מאסר תמורתו, הושת על המבקש קנס בסך של 15,000 ₪, או 60 ימי מאסר תמורתו; אין שינוי ברכיב המאסר המותנה שהושת על המבקש בבית המשפט לתעבורה.

הבקשה לרשות ערעור

5. ביום 4.5.2016, הוגשה בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, המכוננת כנגד חומרת העונש שהושת על המבקש. לגישת המבקש, עולות בעניינו שאלות עקרוניות "באשר למתחם הענישה בעבירה שבה הורשע", וכן "באשר לדרך קביעת המתחם על פי מדיניות הענישה הנהוגה ולא הראויה, זאת בשים לב לכך שמדובר בעבירה משנת 2008". ביתר שאת, אמורים הדברים, לאור "תיקון 113 לחוק העונשין, לפיו בקביעת מתחם העונש יש להתחשב במדיניות הענישה הנהוגת". המבקש טוען, כי בין מועד ביצוע העבירה לבין מועד הגשת כתב האישום בעניינו, חלפו כ-4 שנים, שבמהלכן תוקנה פקודת התעבורה לחומרה, ואילו גזר דינו של בית המשפט לתעבורה ניתן בחלוף 3 שנים נוספות, היינו "בחלוף תקופה ארוכה של 7 שנים מיום ביצוע העבירה". בנסיבות אלו, סבור המבקש, כי היה על הערכאות הקודמות לגזור את עונשו בהתאם לענישה שנהגה במועד ביצוע העבירות. יתרה מכך, גורס המבקש, כי מתחם הענישה שנקבע בעניינו "נקבע באופן שרירותי ללא נימוק של ממש, כך שניתן מתחם ענישה החורג מהמתחם הנהוג כיום".

דיון והכרעה

6. הלכה היא, כי רשות לערעור ב"גלגול שלישי", תינתן בצמצום, ורק במקרים המצריכים דיון בשאלה משפטית כבדת משקל או בסוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים הישירים לבקשה; או כאשר עולה חשש לעיוות דין או לאי צדק של ממש שנגרם למבקש בהליך המשפטי (רע"פ 3598/16 דעדוש נ' מדינת ישראל- רשות ההגירה (8.5.2016); רע"פ 3555/16 סברי נ' מדינת ישראל (4.5.2016); רע"פ 3471/16 נעמאן נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה-מחוז צפון, חיפה (3.5.2016)). לאחר שעיינתי בבקשה שלפניי ובצרופותיה, לא מצאתי כי עניינו של המבקש נמנה על מקרים אלה, ומטעם זה בלבד יש לדחות את הבקשה.

7. עוד ראוי להזכיר, כי הבקשה דנן מופנית, רובה ככולה, כנגד חומרת העונש שהושת על המבקש, שעה שהלכה היא, כי טענות בדבר חומרת העונש אשר נגזר על פלוני, אינן מקימות, כשלעצמן, עילה לרשות ערעור בפני בית משפט זה, אלא באותם מקרים שבהם סטו הערכאות הקודמות, סטייה ניכרת ממדיניות הענישה המקובלת והראויה, בנסיבות אותו עניין (רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.2016); רע"פ 2259/16 חנוכייב נ' מדינת ישראל (2.5.2016); רע"פ 1948/16 אבו קטפאן נ' מדינת ישראל (21.4.2016)). סבורני, כי העונש שנגזר על המבקש בבית משפט קמא הינו עונש ראוי, אשר מתחשב כהלכה בכל השיקולים הצריכים לעניין, ואין עסקינן בסטייה ניכרת, אם בכלל, ממדיניות הענישה המקובלת, וזאת בשים לב לאופי העבירות בהן הורשע המבקש ונסיבות ביצוען. עוד מוצא אני לציין, כי כפי שנקבע בע"פ 7014/06 מדינת ישראל נ' לימור (4.9.2007), "לא קיימת לנאשם זכות קנויה כי יושת עליו עונש ברמה מסוימת בשל העבירה בה הורשע או כי בית המשפט לא יחמיר בעונשו מעבר לרמת הענישה הנוהגת במועד ביצוע העבירה". נכונים הדברים גם לאחר כניסתו לתוקף של תיקון 113 לחוק העונשין, אשר מצווה על בית המשפט להתחשב במדיניות הענישה הנהוגה, בעת קביעת מתחם העונש ההולם.

8. אשר על כן, דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, ז' באייר התשע"ו (15.5.2016).